

*'Sevgi kusur gören gözü kapatır;güzellik gören gözü açar.
Seveceksen öylece sev, ne kusursuz insan ara, ne de insanda kusur.'
(Rumi)*

MAVİ KAPAK

Özel Kozatem Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi bu gün yine olağan güneşli günlerinden birine başladı. Saat tam 8:30 işte Mahmut geliyor. Mahmut ders saatinden mutlaka yarım saat önce gelir. Derse girmeden önce yapması gereken özel işleri vardır. Önce montunu nazikçe çıkartır. Serçe parmaklarını havada tutarak, titizlikle askıya asar. Ellerini oğuşturarak lavaboya gider. Ellerini yıkar. Mediha Abla onun çayını getirir. Çayını içer. Tekrar lavaboya gider. Tekrar ellerini yıkar. Sınıfa çıkar ve tam zamanında dersimize başlarız. Çekik gözlerinden anlayacağınız gibi Mahmut down sendromlu 13 yaşında bir delikanlı. *'Delikanlı'* diyorum. Çünkü kendisine böyle hitap edilmesini seviyor. Mahmut'un en sevdiği yemek pilavdır. En sevdiği çizgi film *'Generator Rex'* tir. En sevdiği mevsim yaz, yapmayı en sevdiği şey ise yüzmektir. Mahmut çok iyi bir yüzücüdür. Ailesi o küçükken doktor olan bir komşularının tavsiyesiyle Mahmut'u henüz dört yaşındayken yüzme kursuna göndermiş. O günden beri yüzmek Mahmut'un hayatında en önemli şey olmuştu. Mahmut'un şanslı bir çocuk olduğunu düşünürdüm. Çünkü gördüğüm kadarıyla sevgi dolu bir ailenin içinde büyümüşü. Ailesinin ona anlayışlı yaklaşımını okulda da farkedirdim. Annesi ve babası Mahmut'un eğitiminin pekişmesi için verdiğim tavsiyeleri can kulağıyla dinlerdi. Orta halli bir aile olmalarına rağmen Mahmut'un eğitimine ellerinden gelenin fazlasını ayırıyorlardı. Mahmut sezgileri ve gözlem yeteneği güçlü bir çocuktur. Evden okula gelirken yapması gereken 'gözlem ödevlerinde' her sabah yeni bir macera anlatırdı bana. Sokağı süpüren çöpçüler, duvardan atlayan kediler, okula giden çocuklar, üzerine su sıçratan arabalar... Mahmut sanki içinde her duygunun olduğu uzun bir masal anlatırdı sokağı anlatırken. Okulda gördüğü herkesten haberdardı. Kimseden *'Günaydın'* ını eksik bırakmazdı. Okula gelen öğrencilerle bütün sevgisi ve saflığıyla konuşmak, onlarla arkadaş olmak isterdi. Bazı çocukların annelerinin bundan pek hoşnut olmadığını hatta Mahmut konuşmak istediği zaman kaygılandıklarını görürdüm. Elif'in annesi de böyleydi. Elif yürüyemez ve konuşamazdı, dışarıdaki dünya ile fazla ilgilenmezdi. Eğer şanslıysanız bir anlığına gözlerinize bakar, hafiften size gülümseyebilirdi. Mahmut Elif'le konuşmak için her yanlarına gittiğinde Elif'in annesi Mahmut'u uzaklaştırma isteğini gizleyerek bir bahane bulmaya çalışırdı.

'Hadi Mahmut, şimdi ders başlayacak...'

'İyi çok iyi Elif merak etme'

'Sağol Mahmut, hadi yavrum dersine git...'

'Şimdi çok yorgun ama hadi sonra konuşursunuz.'

Ne tuhaftı...Ramize Hanım neden Mahmut'tan bu kadar korkuyordu? Mahmut görmeye alıştığı 13 yaşındaki çocuklara benzemediği için mi? Peki Ramize Hanım zaten alışılmadık bir şeyleri yaşamaya alışık değil miydi? Aslında Elif'inin durumunu hala kabullenemiyordu. Elif üç yaşına gelene kadar her şey çok güzelmiş. Hemen de konuşmaya başlamış, ilk önce *'anne'* demiş, hem de dilliymiş pek, bazen hiç susmamış. Yürümeye yeni yeni başladığı zamanlarda bir gün yürümekten vazgeçmiş. Durmuş, konuşması da azalmış. Sonra susmuş. Geriye doğru gitmiş, şimdi tedavisinin yanında birazcık olsun bakıp gülsün diye eğitim alıyordu. Bunları konuştuğumuz zaman Ramize Hanım'ın gözleri dolu dolu oluyordu. Elif onun nadide bebeğiymiş hala. Ona bir şey olur diye çok korkuyordu.

Gözlerinin önünde dursa da hala bilemediği bir şeyden korkuyordu Ramize Hanım, beklemediği bir şeyden Elif'in ilk yürüyemediği günkü gibi korkuyordu. O günde kalmıştı kalbi... Ramize Hanım'a Mahmut'tan bir zarar gelmeyeceğini söyledim. Çocukların birbirleriyle iletişim kurması sınıftaki eğitimden daha önemliydi. Korkmasına gerek yoktu. İzin verirse bu Elif için de daha iyi olacaktı. Biraz rahatlamıştı, yine de zorlanacağını biliyordum ama en azından deneyecekti.

O sabah Özel Kozatem Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi'nde yine olağan güneşli günlerden birinde Mahmut bekleme salonunda çayını içmiş, Ramize Hanım ve Elif'le sohbet ediyordu. Ramize Hanım'ın biraz rahatlamasını ve Mahmut'un 'en sevdiği arkadaş' Elif'le sohbet ediyor oluşunu mutlulukla izlemiştim. Mahmut onlarla konuştuğunda Elif'in dünyasını tanımaya çalışıyordu. En sevdiği yemeği, en sevdiği çizgi filmi merak ediyor ve annesine soruyordu. Bir gün derste bana Elif'in neden yürüyemediğini sormuştu. *'Yürüyebilseydi, konuşabilseydi ne kadar güzel olurdu öğretmenim. Ben onun yürüdüğünü hayal ediyorum bazen'* dedi.

Bir kaç gün ardarda aynı soruları sordu.

'Öğretmenim, tekerlekli sandalye var Ömer'in de var ondan Elif'in neden yok, tekerlekli sandalye ile gelebilir. Hep annesi taşıyor onu ben çok üzülüyorum.'

'Evet Mahmut ama sanırım ailesi tekerlekli sandalye alamıyor. Yeteri kadar paraları yok.'

'Ben alamaz mıyım öğretmenim?'

İşin bu tarafı pek can sıkıcıydı benim için. Elif'in tekerlekli sandalyesi yoktu. Ailesi de alabilecek durumda değildi. Buradaki çoğu öğrencinin ailesinin durumu böyleydi. Çocukların temel eğitim malzemelerini alabilecek güçleri olmuyordu. Bu durumu kabul etmek ne kadar zor olsa da; gerçeği kabul edip Mahmut'un da gerçeği kabul etmesini sağlamam gerekirdi.

'Hayır, Mahmut'cuğum. Ama Elif için bir yerlerle görüşebiliriz. Belki, Elife tekerlekli sandalye hediye edebilirler.'

Bir kaç dernekle Elif'in tekerlekli sandalyesi için görüştüğümüz dernekler en kısa zamanda yardımcı olacaklarını söylüyorlardı. En kısa zaman biraz uzun sürecek gibiydi, çünkü bu açıklamanın *'ama'* kelimesinden önceki ilk kısmında *'daha bir çok ihtiyaç sahibi var.'* diyorlardı.

'Beklememiz gerekiyor dediler Mahmut.'

Mahmut o günden sonra çok düşünceli bir haldeydi. Sabahları *'Günaydın'* demeyi unutuyor, akadaşlarıyla çok az konuşuyor, dersine de yarım saat önce gelmiyordu. Sınıfa gelirken montunu çıkarıp asmıyor, elini yıkamıyor, çayını içmiyordu. Çok sohbet etmeden dikkatle dersine çalışıyor, cevaplarını veriyor, ders saati bitince de sessizce gidiyordu. Ara ara derste *'Elif'in bir tekerlekli sandalyesi olsaydı keşke...'* diye söylenip susuyordu. Birkaç gün böyle geçti. Mahmut'a bir şey sormuyordum. Bu düşünceye biraz takıldığımı farkediyordum. Sabah alışkanlıklarının ve diğerlerinin yerini bu düşünce almıştı. Mahmut'un bazen böyle zamanları olurdu. Kendi kendine geçer diye düşünürdüm.

Gerçekten de öyle olmuştu. Bir kaç gün sonra Mahmut eski haline dönmüştü. Hatta eskisinden daha neşeliydi. Yine derse yarım saat önce geliyor, herkese *'Günaydın'* diyor, çayını içmeden ve iki defa ellerini yıkamadan derse girmiyordu. Elif ve annesi ile mutlaka sohbet ediyordu. Elif'in annesi Ramize Hanım'ın hala sıkıldığını gözlemlesem de Mahmut'la sohbet etmeye çalışmasını iyi bir gelişme olarak görüyordum. Hatta bazen kendini kaptırıp Mahmut'la gerçek bir muhabbete dalıyorlardı. Bu sohbetlerden birinde Elif annesinin ve Mahmut'un yüzüne bakmış sonra da hafiften gülümsemiş. Mahmut bundan o kadar mutlu olmuştu ki; günlerce derste *'Öğretmenim Elif bizi dinliyor bizimle sohbet ediyor biliyor musunuz?'* diye başlayan hikayesini anlatıyordu.

Bir kaç gün sonra Mahmut'un yanından hiç ayırmadığı küçük postacı çantasını Mahmut'un sayesinde farketmiştim. Bir gün derste çantayı masanın üzerine koyarak, tekrar kucağına alarak, çantasıyla ilgili örnekler vererek dikkatimi o kadar çok çantasına çekmeye çalıştı ki; çantanın içinde ne olduğunu sordum. *'Sürpriz var öğretmenim o kadar mutluyum ki çok işim çok sevinçli olacağız, hayal ediyorum.'* Bazen yeni fikirlerle gelirdi Mahmut. Bazen günlerce küçük bir kutuyla gelirdi okula, ya da sevdiği bir oyuncağıyla. Bazen bir şeyler biriktirirdi. Mesela her gittiği yerden çay kaşığı isterdi, bazen çiçek biriktirirdi, bazen peçete koleksiyonu yapardı. Bunlarla hayal kurar, oyunlar oynardı. Çantasındakiler de bu oyunlarından biri olmalıydı.

O hafta iki günlüğüne yakın bir arkadaşımın düğünü için Ankara'ya gitmiştim. Mahmut o hafta Pazartesi günü Elif'in annesiyle sohbet ederken Ramize Hanım'ın rahatlığını farketmiş olacak ki; çantasından bahsetmiş ona. İçinde çok değerli şeylerin olduğundan ve onlarla Elif'e en güzel hediyeyi alabileceğinden bahsetmiş. Ramize Hanım'ın kaygıları için bu konuşma biraz fazla kaçmış bir konuşma olmuştu. *'Elif'e alınacak en güzel hediye Neşe Hanım. Çok korktum birden bilmiyorum. En güzel hediyeyi alacağım deyince para mı çaldı yoksa bir yerden? Ne bileyim işte...Elif'ten dolay... Korktum... Nasıl oldu ben de anlamadım.'*

Ramize Hanım'a kızamazdım. Bu durum duygusal bir yeterlilikle ilgiliydi. Gözle görünen kısmımızın mükemmelliği ne yazık ki içimizi de kusursuz yapmaya yetmiyordu. Duygusal açıdan kusurlu insanlardık hepimiz. Gözümüzle gördüğümüzü kendi gerçekliğimizden yorumluyorduk. Kendi gerçekliğimizi hayatın kendisi sanıyorduk. Oysa bilmiyorduk. Başkasının duygusundan korkuyorduk. Gözümüze mükemmel gelmiyorsa ondan daha da çok korkuyorduk. Sevgisinden bile korkuyorduk. Bu yüzden gözümüze kusurlu geleni görmezden geliyorduk. Görmezden geldiğimiz, gözümüzün içine içine girince işte o zaman dayanamıyorduk. Dayanamadığımız için de itekliyoruz onu. Mahmut da Ramize Hanım'ın kendi kusurlu yanıydı. Ramize Hanım'a kızamazdım içindeki gücü bu kadarına yetebiliyordu.

Ramize Hanım Mahmut'la konuşmasından sonra beni okulda göremeyince Müdür Bey'e durumu bildirmiş. Mahmut'un çantasında bir şeyler olduğunu söylemiş. Zarar verici bir şeyler olabilirdi çantasında. Belki de bir yerlerden para çalmıştı. Tesadüf bu ya, Müdür Bey'in o gün Mediha Hanım için ayırdığı maaş zarfı bir anda masadan kaybolmuştu. Müdür Bey o parayı ararken Ramize Hanım'ın bu cümlesi ona ancak bu kadarını düşündürebilirdi. Mahmut'un parayı almış olabileceğini düşündüğü için Müdür Bey'e de kızımıyordum. O da korkuyordu. Görüntüdeki kusursuzluğu bu kadarına yetebiliyordu. Müdür Bey, Mahmut okuma dersindeyken babasını çağırmış durumu anladığı gibi anlatmıştı.

'Yani hiç zannetmem ama çok değerli hediye demiş. Size sormadan da; çantasından haberiniz var mıydı?'

Mahmut'un babası her seferinde yorumlayan kişinin kendi kusurunun eklendiği bu kusurlu hikayeyi dinleyince o da Mahmut'un bir yerlerden önemli bir şeyler çalmış olabileceğine inanmış. Ders çıkışı Müdür Bey ve babası Mahmut'u çağırıp; çantasını açmaya ikna etmek için uğraşmışlar. Fakat Mahmut çantasını açmak istememiş. Mahmut çantasını vermek istemedikçe Müdür Bey ve Mahmut'un babası daha çok ısrar etmiş. Babası dışarı çıkmış Müdür Bey ayrı konuşmuş. Müdür Bey dışarı çıkmış babası ayrı konuşmuş. İki birlikte yine ısrar etmişler, olmamış. Babası Mahmut'a bir ara dayanamayıp bağırır. Mahmut ağlamış, bütün gün gerginlik sürmüş. Mahmut en sonunda *'Neşe öğretmenim gelsin.'* demiş. Çantasındakileri ancak bana gösterebileceğini söylemiş.

O gün telefonum çaldığında otobüs İstanbul'a girmek üzereydi. Okuldan arıyorlardı. Müdür Bey'in sesi çok gergin ve telaşlı geliyordu:

'Neşe Hanım kusura bakmayın izin gününüzü fakat çok önemli bir konu var. Mahmut'la ilgili... Geldiniz mi İstanbul'a yoksa... Acaba, hemen buraya gelebilir misiniz? Lütfen.'

'Mahmut'a bir şey mi oldu?'

'Yok öyle değil, ama gelerseniz çok iyi olur.'

Otobüsten iner inmez, hemen okula gitmiştim. Öğrencilerin başına bir şey mi gelmişti? Ya da okulda çok kötü bir şey olmuştu. Okula gidene kadar bu ihtimalleri düşünüyordum.

Okula vardığımda son ders saati bitmek üzereydi. Mahmut ve babası bekleme salonunda televizyon izliyorlardı. İçeri girdiğimde Mahmut koşarak bana sarıldı. Gözlerindeki kırmızılık ve sakinlik bir tufandan sonraki sessizliği ve huzuru anlatıyordu. Babası gülümsemeye çalışarak Mahmut'un çantasının içindekileri onlara göstermek istemediğini sadece bana gösterebileceğini söyledi. Daha sonra Müdür Bey'le bu gün olanları anlatmasını istedim.

Nasıl olurdu? Nasıl böyle bir şeyden şüphelenebilirlerdi? Neden daha önce beni aramamışlardı ki?

Onu daha fazla zorlamadım. Mahmut'un yanına geldim.

'Hadi sınıfımıza gidelim öğretmenim.'

'Peki Mahmut.'

Merdivenlerden çıkarken Müdür Bey'in kafama soktuğu sayısız ihtimali düşünmeye başladım. İlk defa bu derse girerken kafam bu kadar karışmıştı. İçimde bir şeyler net değildi. Ya bu sefer yanılırsam? Günlerdir çantası Mahmut'un yanındayken keşke ona biraz daha ısrar etseydim içindekileri göstermesi için. Fazla mı rahat bırakmışım? İhmal mi etmişim? Ramize Hanım'dan başlayan, Müdür Bey'e ve Mahmut'un babasına ulaşan korku ve şüphe virüsü sonunda bana ulaştığı zaman bu duygunun ağırlığını o merdivenleri çıkarken farketmişim.

Mahmut'la masamızın başına oturduk. Ders ziline çalmasına beş dakika kalmıştı. Ben ona gülümseyerek, *'Evet bakalım Mahmut, çantanızın içinde ne varmış!'* derken içimdeki şüphe ve korkuyu gizlemeye çalışıyordum. Fakat bu çocuğun kendine has bir bilgeliği vardı. Çantasıyla uğraşırken *'Korkmayın öğretmenim.'* diye söylendi.

'İşte açtım.' dedi. Çantasının içine bakıyordu. Çok heyecanlı ve sevinçli bakıyordu gözleri. Bu heyecanı benim de yaşamamı istiyordu ve bu yüzden çantasının içindekileri bana gösterirken bir oyun oynar gibi yavaş yavaş hareket ediyordu. Mahmut çantasını ters çevirip içindekileri dökmeye hazırlanırken ben bir yandan üzerimde Ramize Hanım'ın, Müdür Bey'in, Mahmut'un babasının kaygısı, diğer yandan da Mahmut'un sevinci ve heyecanı ile tam bir karmaşanın içindeydim. İkimiz de Mahmut'un ellerinde havaya kaldırdığı çantaya bakıyorduk. Çantadan bir sürü mavi kapak düşmeye başladı. Çantadan dökülen mavi kapaklar masanın üzerine çarpıyor oradan da yere düşüyordu. O esnada ders zili çalmıştı. Derslerinden çıkan öğrenci ve öğretmenlerin gürültüleri ile etrafa saçılmış mavi kapaklar, zil sesi... Hepsi sanki bahar vaktini beklemiş ve bir anda patlamış bir ırmağın gürüldemesi gibiydi. Sanki her şey duruyormuş da bir anda hareket etmeye karar vermişti.

Mahmut sevinçle anlatmaya başladı:

'Öğretmenim bizim Ömer'in annesi bunlardan bir sürü toplamış sonra da Ömer'e öyle tekerlekli sandalye almışlar. Ömer söyledi. Kim su içerse, yerde bir kapak görsem alıyordum, bakkaldaki amcadan da istedim o da bana veriyordu bu kapaklardan! Bak bir sürü olmuş! Elif'e tekerlekli sandalye alabiliriz artık değil mi?'

'Mavi Kapak' kampanyası o zamanlar yeni başlamıştı. Doğrusu Elif'in sandalyesi için de hiçbirimizin de aklına gelmemişti.

'Aferin Mahmut!'

Mahmut'un bu kampanyayı duyması, kapak toplarkenki sabrı, içindeki sevgisi ve hayata kattığı anlamı beni şaşkınlık içinde bırakmıştı. Şaşkınlığımı gizlemeye çalışarak ve gülümseyerek:

'Evet Mahmut'cuğum hep birlikte toplarsak kısa zamanda alabiliriz.'

Mahmut'a beklemesini söyledim. Mahmut'un Babası ve Müdür Bey'i çağırmaq için sınıftan çıktım. Yan sınıfın önünde Ramize Hanım Elif'in dersten çıkmasını bekliyordu. Ona bir dakika burada beklemesini

söyledim. Müdür Bey ve Mahmut'un babası ile geldim. Onları sınıfa getirdim. Sınıfa girdiğimizde Mahmut kapaklarını topluyordu. Hepsini masanın üzerine yığıyordu.

'İşte Mahmut'un çantasındakiler.'

Mahmut gülümseyerek bize bakıyordu.

'Ramize Teyze bak bunlar Elif'in bunlar! Çok iyi olacak!'

Kapakların ne işe yaradığını anlattığımda Ramize Hanım'ın şaşkın gözleri yaşlarla dolmuştu. Mahmut'un babasının da... Müdür Bey bu kadar şüpheli olmasından utanmış gibiydi. Ondan gelip kapakları bizimle toplamasını istedim. Kapakları toplayıp çantaya koyduk. O günden sonra hep birlikte kapak toplamaya devam ettik. Topladığımız kapakları bekleme salonuna koyduğumuz kapak fişisinin içine atıyorduk. Böyle giderse Elif'in sandalyesini çok kısa zamanda alabilecektik.

